

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1980

Vyhlásené: 16.12.1980 Časová verzia predpisu účinná od: 23.05.1983 do: 31.12.1984

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

164

VYHLÁŠKA

Federálneho ministerstva financií

z 10. novembra 1980

o financovaní obežných prostriedkov

Federálne ministerstvo financií ustanovuje po dohode s Ministerstvom financií Českej socialistickej republiky a Ministerstvom financií Slovenskej socialistickej republiky podľa § 391 ods. 1 Hospodárskeho zákonníka č. 109/1964 Zb. v znení vyhlásenom pod č. 37/1971 Zb. a doplnenom zákonom č. 144/1975 Zb.:

§ 1

Predmet a rozsah úpravy

(1) Táto vyhláška upravuje financovanie obežných prostriedkov výrobných hospodárskych jednotiek a podnikov,¹⁾ s výnimkou organizácií zahraničného obchodu a štátnych hospodárskych organizácií poľnohospodárskej výroby a poľnohospodárskych služieb (ďalej len „organizácia“).

(2) Táto vyhláška sa vzťahuje na štátne hospodárske organizácie v rámci výrobných hospodárskych jednotiek, na koncernový podnik a koncernovú účelovú organizáciu, ak výrobná hospodárska jednotka v rámci svojho štatútu decentralizuje riadenie a financovanie obežných prostriedkov na jednotlivé podniky, zriadi v nich obratový fond a poverí ich stykom s pobočkou Štátnej banky československej v oblasti úverovania obežných prostriedkov.

(3) Financovanie obežných prostriedkov v organizáciách zahraničného obchodu a v štátnych hospodárskych organizáciách poľnohospodárskej výroby a poľnohospodárskych služieb upravujú osobitné predpisy.

§ 2

Obežné prostriedky

(1) Na účely plánovania a financovania sú obežnými prostriedkami organizácií:

a) zásoby, a to v členení

1. zásoby bez zariadenia staveniska a nevyfakturovaných prác a dodávok,
2. zariadenie staveniska,
3. nevyfakturované práce a dodávky,

b) náklady budúcich období,

c) pohľadávky voči odberateľom,

d) ostatné obežné prostriedky.

(2) Ostatnými obežnými prostriedkami sú:

- a) ostatné prevádzkové pohľadávky okrem pohľadávok voči odberateľom,
- b) iné obežné prostriedky, do ktorých patria
 1. platobné prostriedky a účasti,
 2. vkladové a bežné účty,
 3. peňažné a iné prostriedky v zahraničnej mene,
 4. vnútorné zúčtovanie v prevádzkovej oblasti.

§ 3 **Zásoby**

(1) Zásobami sú materiál, palivo, predmety postupnej spotreby na sklade a v používaní, poddodávky, nedokončená výroba a polotovary vlastnej výroby, výrobky, zvieratá a tovar.

(2) Do zásob uvedených v odseku 1 sa zahŕňajú aj:

- a) meracie a skúšobné prístroje zadovažované pre výskumné a vývojové práce za predpokladu, že sú účelove určené na riešenie jednej úlohy plánu rozvoja vedy a techniky, pri tomto riešení sa prístroje v prevažnej miere opotrebovávajú a nemožno ich získať na dočasné používanie, ani potrebné práce nemožno zabezpečiť v kooperácii,
- b) dočasné zariadenie pre výskumné a vývojové práce a na vyskúšanie navrhovaných technológií, pokiaľ neslúži na riešenie alebo overovanie výskumných prác trvale a je dočasnou stavbou,²⁾
- c) predmety určené ako nevyhnutná kompletizačná súčasť vyvíjaných strojov a zariadení, pokiaľ s nimi budú tvoriť jeden základný prostriedok.

(3) Predmety postupnej spotreby v používaní sú najmä drobné a krátkodobé predmety v používaní, špeciálne nástroje a prípravky v používaní, zariadenie staveniska, materiál v používaní, predmety v požičovniach, obehové obaly v používaní, stroje na opravu výmenným spôsobom a predmety z drahých kovov.

(4) Drobnými a krátkodobými predmetmi sú veci, ktoré sa použitím naraz nespotrebovávajú a

- a) ktorých cena je nižšia ako päťtisíc Kčs za jeden predmet bez zreteľa na dobu ich upotrebitelnosti (drobné predmety),
- b) ktorých doba upotrebitelnosti je kratšia než jeden rok bez zreteľa na ich cenu (krátkodobé predmety),
- c) ktoré sa použijú bez zreteľa na ich cenu a dobu ich upotrebitelnosti ako pracovný odev, pracovná obuv, ochranné predmety a pomôcky, posteľné výbavy a učebné pomôcky.

(5) Učebnými pomôckami sú predmety slúžiace výhradne vyučovaciemu procesu na školách všetkých stupňov.³⁾

(6) Špeciálnymi nástrojmi a prípravkami sú predmety, ktoré sa použijú na zhotovenie jednej alebo viacerých zákaziek a sérií alebo pri hromadnej výrobe určitého druhu výrobku bez zreteľa na ich cenu a dobu ich upotrebitelnosti.

§ 4

Financovanie zásob bez zariadenia staveniska a nevyfakturovaných prác a dodávok

(1) Zásoby bez zariadenia staveniska a nevyfakturovaných prác a dodávok [§ 2 ods. 1 písm. a) bod 1] sa kryjú:

- a) obratovým fondom,
- b) stálymi pasívami v určenej výške,
- c) prevádzkovými úvermi podľa osobitných predpisov,⁴⁾
- d) časťou ostatných zdrojov (t. j. stálymi pasívami nad určenú výšku, ostatnými prevádzkovými pasívami a nerozdeleným ziskom), ak prevyšujú ostatné obežné prostriedky (§ 2 ods. 2) a náklady budúcich období nekryté prevádzkovým úverom (§ 5 ods. 3).

(2) Zásoby vylúčené z úverovania financuje organizácia ostatnými zdrojmi podľa odseku 1 písm. d) včítane dočasnej finančnej výpomoci.⁵⁾

(3) Mimoriadne dočasné prekročenie plánovanej výšky zásob nekryté ostatnými zdrojmi a prevádzkovými úvermi financuje organizácia počas roka dočasnou finančnou výpomocou.⁵⁾

(4) Stále pasíva [odsek 1 písm. b) a d)] zahŕňajú:

- a) záväzky voči neinvestičným dodávateľom (v tuzemsku aj v zahraničí),
- b) záväzky voči pracovníkom,
- c) rezervy na náklady a pasívne zostatky ostatného časového rozlišovania nákladov a výnosov,
- d) záväzky zo zúčtovania odvodov a daní so štátnym rozpočtom a s rozpočtami národných výborov,
- e) záväzky zo zúčtovania odvodov s nadriadeným orgánom,
- f) iné menovite určené druhy záväzkov, ktoré so zreteľom na zvláštnu povahu organizácií a na návrh príslušného ústredného orgánu federácie vymedzí pre organizácie riadené ústrednými orgánmi federácie Federálne ministerstvo financií. Ministerstvá financií republík obdobne vymedzia uvedené druhy záväzkov na návrh príslušného ústredného orgánu alebo krajského národného výboru pre organizácie riadené ústrednými orgánmi republík alebo národnými výbormi.

(5) Spôsob výpočtu výšky stálych pasív na účely plánovania a financovania ustanoví osobitné opatrenie.⁶⁾

(6) Ostatnými prevádzkovými pasívami [odsek 1 písm. d)] sú:

- a) zostatky prevádzkových fondov, s výnimkou obratového fondu,⁷⁾
- b) prevádzkové záväzky, s výnimkou záväzkov zahŕňaných do stálych pasív [odsek 4 písm. a), b), d) až f)].

§ 5

Financovanie ďalších obežných prostriedkov

(1) Zariadenie staveniska a nevyfakturované práce a dodávky [§ 2 ods. 1 písm. a) bod 2 a 3] sa kryjú prevádzkovým úverom podľa osobitných predpisov⁴⁾ a splátkami odberateľov (investorov).⁸⁾

(3) Náklady budúcich období [§ 2 ods. 1 písm. b)] sa kryjú prevádzkovým úverom podľa osobitných predpisov,⁴⁾ prípadne ostatnými zdrojmi uvedenými v § 4 ods. 1 písm. d).

(4) Pohľadávky voči odberateľom [§ 2 ods. 1 písm. c)] sa kryjú prevádzkovým úverom podľa osobitných predpisov.⁴⁾

(5) Obežné prostriedky uvedené v odsekoch 1 až 4, vylúčené z úverovania, financuje organizácia ostatnými zdrojmi podľa § 4 ods. 1 písm. d) včítane dočasnej finančnej výpomoci.⁵⁾

(6) Ostatné obežné prostriedky (§ 2 ods. 2) sa kryjú ostatnými zdrojmi podľa § 4 ods. 1 písm. d).

§ 6**Ustanovenie plánovanej výšky zásob**

(1) Rámcom pre financovanie zásob je plánovaná výška zásob [§ 2 ods. 1 písm. a) bod 1], odvodená vo finančných plánoch z ukazovateľa doby obratu zásob v dňoch, a v organizáciách riadených Federálnym ministerstvom palív a energetiky a ministerstvami lesného a vodného hospodárstva republík a ďalej v organizáciách riadených národnými výbormi, ktorých vzťah k rozpočtu národného výboru je určený finančným plánom, ustanovená ako maximálny limit zásob.

(2) Doba obratu zásob v dňoch sa vyjadruje zlomkom, v čitateli ktorého je stav zásob ku koncu roka, násobený 360, a v menovateli sú výkony, s výnimkou zásobovacích a odbytových organizácií, pri ktorých sa v menovateli uvedie súčet tržieb za tovar a odovzdanie tovaru.

§ 7**Usmerňovanie vývoja zásob**

(1) Zásoby [§ 2 ods. 1 písm. a) bod 1] sa usmerňujú v pláne aj v skutočnosti ukazovateľom doby obratu zásob v dňoch, s výnimkami uvedenými v odseku 2.

(2) Zo zásob [§ 2 ods. 1 písm. a) bod 1] sa na účely usmerňovania prostredníctvom ukazovateľa doby obratu zásob v dňoch vylučujú:

- a) zásoby v organizáciách riadených Federálnym ministerstvom zahraničného obchodu, Federálnym ministerstvom financií, ministerstvami poľnohospodárstva a výživy republík, ministerstvami lesného a vodného hospodárstva republík, ministerstvami zdravotníctva republík, ministerstvami obchodu republík, ministerstvami školstva republík a ministerstvami kultúry republík a v podnikoch miestnej výroby a služieb a potravinárskeho priemyslu riadených národnými výbormi,
- b) zásoby obchodných organizácií,
- c) zásoby organizácií výskumnej a vývojovej základne,
- d) zásoby projektových, inžinierskych a projektovo-inžinierskych organizácií,
- e) zásoby podnikov zaoberajúcich sa zberom a úpravou odpadov,
- f) zásoby palív určených na energetické a pohonné účely, presahujúce normovanú výšku ustanovenú podľa osobitného predpisu,⁹⁾
- g) zásoby vývozného a dovozného tovaru v organizáciách, ktorým sa udelilo povolenie na zahraničnoobchodnú činnosť,
- h) dočasné a nepotrebné zásoby (odseky 4 a 5),
- i) iné zásoby osobitne určené príslušným ministerstvom financií po dohode so Štátnou bankou československou na návrh príslušného ústredného orgánu so zreteľom na zvláštnu povahu niektorých organizácií.

(3) Súčasne s vylúčením zásob uvedených v odseku 2 písm. a) až e) sa z výkonov vylúčia výkony tam uvedených organizácií.

(4) Dočasnými zásobami [odsek 2 písm. h)] sa rozumejú zásoby, ktoré sa hromadia nepravidelne jednorazovo v dôsledku mimoriadneho nákupu zásob potrebných pre budúcu plánovanú výrobu, dodania materiálu dodávateľom pred dohodnutými lehotami, rozsiahleho dovozu a nahromadenia výrobkov pre nepristavenie prostriedkov verejnej nákladnej dopravy. Dočasné zásoby sa neplánujú a zo skutočného stavu zásob sa vylučujú [§ 2 ods. 1 písm. a) bod 1] na účely výpočtu výšky ukazovateľa doby obratu zásob v dňoch, ale iba vo výške, ktorou presahujú celkový plánovaný stav zásob, a za podmienky, že ich pobočka Štátnej banky československej nevyklúčila z úverovania.

(5) Nepotrebné zásoby sú zásoby, ktoré organizácia na plnenie svojich úloh a na svoju činnosť nepotrebuje a ktoré sa v organizácii nemôžu vôbec využiť.

§ 8

Ustanovenie výšky obrátového fondu

(1) Obrátový fond utvárajú všetky organizácie, s výnimkou obchodných, zásobovacích, odbytových a kúpeľných organizácií.¹⁰⁾

(2) Rozsah financovania zásob [§ 2 ods. 1 písm. a) bod 1] obrátovým fondom, s výnimkou zásob uvedených v odseku 4, sa odvodzuje z ukazovateľa podielu obrátového fondu na zásobách.

(3) Na účely ustanovenia plánovaného stavu obrátového fondu sa podielom podľa odseku 2 rozumie podiel na plánovanom stave zásob. Do týchto zásob sa zahŕňajú zásoby [§ 2 ods. 1 písm. a) bod 1], s výnimkou uvedenou v odseku 4.

(4) Pri výpočte podielu obrátového fondu na zásobách podľa odseku 2 sa do zásob nezapočítavajú:

- a) zásoby obchodných, zásobovacích, odbytových a kúpeľných organizácií,
- b) zásoby palív určených na energetické a pohonné účely, presahujúce normovanú výšku ustanovenú podľa osobitného predpisu,⁹⁾
- c) dočasné a nepotrebné zásoby (§ 7 ods. 4 a 5),
- d) sezónne zásoby (odsek 5),
- e) iné zásoby osobitne určené príslušným ministerstvom financií po dohode so Štátnou bankou československou na návrh príslušného ústredného orgánu so zreteľom na zvláštnu povahu niektorých organizácií.

(5) Sezónnymi zásobami [odsek 4 písm. d)] sa rozumejú menovite určené zásoby, ktoré sa hromadia pravidelne krátkodobe, a to

- a) v organizáciách potravinárskeho priemyslu zásoby ustanovené Federálnym ministerstvom financií po dohode s ministerstvami financií republík a Štátnou bankou československou na návrh Federálneho ministerstva poľnohospodárstva a výživy a ministerstiev poľnohospodárstva a výživy republík,
- b) v organizáciách lesného hospodárstva zásoby dreva a zásoby v poľnohospodárskej výrobe,
- c) vo všetkých organizáciách zásoby palív určených na energetické a pohonné účely, presahujúce normovanú výšku ustanovenú podľa osobitného predpisu.⁹⁾

§ 9

Zdroje prírastku obrátového fondu

(1) Plánovaný prírastok obrátového fondu ustanoveného podľa § 8 sa uhradí predovšetkým z prídely zo zisku organizácie, a ak zisk nestačí, alebo v organizáciách s plánovanou stratou z prídely od nadriadeného orgánu v rámci znovurozdelenia alebo centralizácie zisku. Prírastkom sa rozumie plánovaná suma použitia zisku na prídely obrátového fondu alebo plánovaná suma prídely zo znovurozdelenia alebo centralizácie zisku.

(2) Pri nových alebo značne sa rozvíjajúcich organizáciách sa prírastok obrátového fondu uhradí predovšetkým z prídely od nadriadeného orgánu v rámci znovurozdelenia alebo centralizácie zisku, a ak nestačí, z účelových dotácií zo štátneho rozpočtu.

(3) Ak organizácia utvárajúca obratový fond prekročí k 31. decembru plánovanú výšku zásob usmerňovaných podľa § 7 zníženú o výšku zásob podľa § 8 ods. 5, prideli z rozdelenia zisku do obratového fondu sumu zodpovedajúcu prekročeniu plánovanej výšky týchto zásob prepočítanú v pláne určeným podielom obratového fondu na zásobách (§ 8), pokiaľ úverujúca pobočka Štátnej banky československej neposkytne organizácii na jej žiadosť na chýbajúce zdroje v rozdelení zisku konsolidačný úver.¹²⁾ Prídel obratovému fondu sa vykoná v lehote určenej na odoslanie ročných účtovných výkazov za príslušný kalendárny rok. Tento prídel nemá vplyv na plánovanie obratového fondu podľa § 8.

§ 10

Zníženie obratového fondu

(1) Plánované zníženie obratového fondu ustanoveného podľa § 8 odčerpá nadriadený orgán a použije ho na doplnenie obratových fondov iných organizácií. Znížením sa rozumie plánovaná suma odvodu.

(2) Ak organizácia utvárajúca obratový fond zníži k 31. decembru oproti plánu zásoby usmerňované podľa § 7, znížené o zásoby podľa § 8 ods. 5, prevedie do rozdelenia zisku z obratového fondu sumu zodpovedajúcu zníženiu plánovanej výšky týchto zásob prepočítanú v pláne určeným podielom obratového fondu na zásobách (§ 8). Prevod do rozdelenia zisku sa vykoná do 31. marca nasledujúceho roku. Tento prevod nemá vplyv na plánovanie obratového fondu podľa § 8.

§ 11

Normovanie zásob

Pokiaľ sú organizácie povinné ustanoviť podľa osobitného predpisu⁹⁾ normy zásob, použijú ich na riadenie vývoja zásob v rámci plánovanej výšky zásob (§ 6 ods. 1).

§ 12

Výnimky

Federálne ministerstvo financií môže povoliť so zreteľom na zvláštnu povahu organizácií na žiadosť príslušného ústredného orgánu výnimky z ustanovení § 3 ods. 3 a 6, § 4 ods. 1, § 5 ods. 1 až 4 a 6 a § 7 ods. 1 a 2 pre organizácie riadené orgánmi federácie. Ministerstvá financií republík môžu povoliť výnimky z rovnakých ustanovení pre organizácie riadené orgánmi republík; pritom postupujú, s výnimkou organizácií riadených národnými výbormi, po dohode s Federálnym ministerstvom financií. Ak má poskytnutie výnimky dôsledky pre výšku úveru, povoľuje ju príslušné ministerstvo financií po dohode so Štátnou bankou československou.

§ 13

Záverečné ustanovenia

(1) Zrušujú sa smernice Federálneho ministerstva financií č. V/1-30 303/1975 z 15. decembra 1975 o financovaní obežných prostriedkov, publikované vo Finančnom spravodajcovi č. 15/1975 pod por. číslom 78 a registrované v čiastke 35/1975 Zb., zmenené úpravou č. V/1-27 771/1976 z 30. novembra 1976, publikovanou vo Finančnom spravodajcovi č. 15/1976 a registrovanou v čiastke 31/1976 Zb.

(2) Zrušujú sa všetky výnimky povolené zo smerníc uvedených v odseku 1.

(3) Predmety zadovážené pred účinnosťou tejto vyhlášky a zaradené do základných prostriedkov, prípadne do zásob sa nechajú v základných prostriedkoch, prípadne v zásobách až do ich úplnej likvidácie.¹¹⁾

§ 14

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. januárom 1981.

Minister:

Ing. Lér CSc. v. r.

- 1) § 2 nariadenia vlády Československej socialistickej republiky č. 161/1980 Zb. o finančnom hospodárení výrobných hospodárskych jednotiek a podnikov.
- 2) § 1 ods. 2 písm. b) vyhlášky Federálneho ministerstva pre technický a investičný rozvoj č. 85/1976 Zb. o podrobnejšej úprave územného konania a stavebnom poriadku.
- 3) Zoznam učebných pomôcok vydáva na ten účel príslušný ústredný orgán po dohode s príslušným ministerstvom financií.
- 4) Vyhláška predsedu Štátnej banky československej č. 158/1975 Zb. o poskytovaní úverov.
- 5) § 9 ods. 4 nariadenia vlády ČSSR č. 161/1980 Zb.
- 6) Pokyny Federálneho ministerstva financií na vymedzenie a výpočet stálych pasív, uverejnené v č. 15/1975 Finančného spravodajcu.
- 7) Ide o všetky fondy organizácie, s výnimkou fondu výstavby a fondu rozvoja.
- 8) Vyhláška Ministerstva financií a hlavného arbitra Československej socialistickej republiky č. 22/1967 Zb. o fakturovaní a platení dodávok pre investičnú výstavbu a dodávok geologických prác v znení zmien a doplnkov vykonaných vyhláškami č. 136/1970 Zb., č. 166/1971 Zb. a č. 3/1980 Zb.
- 9) Úprava Štátnej plánovacej komisie č. 80 513/1978 z 30. mája 1978, ktorou sa ustanovujú zásady normovania zásob, registrovaná v čiastke 21/1978 Zb.
- 10) § 14 ods. 2 nariadenia vlády ČSSR č. 161/1980 Zb.
- 11) § 27 ods. 3 vyhlášky Federálneho ministerstva financií a predsedu Štátnej banky československej č. 162/1980 Zb. o financovaní reprodukcie základných prostriedkov.
- 12) Zásady vnútornej a zahraničnej bankovej menovej politiky po roku 1980 schválené uznesením vlády ČSSR č. 400/1980.

